

Sygn. akt. XVI GC 812/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Marian Kociołek

Protokolant: Katarzyna Bieńkowska

po rozpoznaniu w dniu 23 grudnia 2014 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)V. w E. (Holandia)

przeciwko (...) S.A. w W.

o stwierdzenie nieważności uchwał

I. oddała powództwo,

II. zasądza od (...)V. w E. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 377,- (trzysta siedemdziesiąt siedem) zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO M. K.

Sygn. akt. XVI GC 812/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 czerwca 2014 r. powód (...)V. w E. (Holandia), wniesionym przeciwko (...) S.A. w W., domagał się stwierdzenia nieważności uchwał nr 12, nr 13, nr 14 i nr 15 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Akcyjnej (...) S.A. z siedzibą w W. oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest akcjonariuszem spółki (...) S.A. z siedzibą w W. i posiada łącznie 580.000,- akcji imiennych na ogólną liczbę akcji 3.289.140,-, co daje 17,63% udziału w kapitale Spółki.

Oba podmioty prowadzą działalność na rynku prywatnych usług medycznych, a współpraca pomiędzy stronami dotychczas układała się korzystnie, a ponadto powód miał przedstawiciela w Radzie Nadzorczej Spółki w osobie M. Ł..

Sytuacja uległa całkowitej zmianie w październiku - listopadzie 2013 roku, kiedy ponad 80% akcji spółki znalazło się w rękach Grupy L. (...), będącej największym konkurentem Grupy M., na rynku prywatnych usług medycznych w Polsce. Dnia 20 grudnia 2013 r. doszło do Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, podczas którego podjęto 17 uchwał, z czego 10 wymagało głosowania tajnego.

Powód wnosi o stwierdzenie nieważności uchwał nr 12, nr 13, nr 14 i nr 15 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, z dnia 20 grudnia 2013 roku, jako sprzecznych z ustawą, gdyż podjętych z naruszeniem tajności głosowania. Powód podnosi, iż jego przedstawiciel na Zgromadzeniu w dniu 20 grudnia 2014 roku podczas głosowania uchwał nr 1, nr 3, nr 7, nr 8, nr 12, nr 13, nr 14, nr 15, nr 16, nr 17, nr 18 i nr 19 głosował przeciw uchwałom i jego sprzeciw

został zaprotokołowany. Na uzasadnienie powód przytoczył pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1988 roku, w sprawie II CR 119/88, w którym stwierdzono: „Niezasztosowanie głosowania tajnego, w sytuacjach określonych wart. 420 k.s.h., powoduje nieważność uchwały i powództwo z art. 425 k.s.h.". W związku z powyższym, powód wnosi o stwierdzenie nieważności uchwał nr 12, nr 13, nr 14 i nr 15 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S.A. z siedzibą w W., z dnia 20 grudnia 2013 roku, jako sprzecznych z ustawą, gdyż podjętych bez zachowania wymogów określonych w art. 420 k.s.h. (k. 2-5).

W odpowiedzi na pozew pozwana nie uznała powództwa, wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, z wyodrębnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

Zdaniem pozwanej, powództwo A. M. jest oczywiście bezzasadne z dwu powodów.

Pierwszy powód, to ten, że zaskarżone uchwały zostały podjęte zgodnie z prawem z poszanowaniem zasady tajności głosowania. Zasada tajności została poszanowana w najszerszym zakresie, w jakim było to możliwe w okolicznościach faktycznych danej sprawy. Pozwana jest spółką akcyjną, w której przebieg walnego zgromadzenia jest w wysokim stopniu sformalizowany i nad jego prawidłowością czuwa osoba zaufania publicznego, notariusz, który utrwała i potwierdza prawidłowy przebieg walnego zgromadzenia w protokole, tak jak to miało miejsce odnośnie zaskarżonych Uchwał. Pozwana podniosła, że istotą tajnego głosowania jest swoboda podjęcia decyzji w trakcie głosowania. Ta została zachowana na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu z dnia 20 grudnia 2013 roku. Zamieszczenie na kartach do głosowania ogólnej liczby głosów przysługującej poszczególnym akcjonariuszom, czy też zobowiązanie głosujących do złożenia swoich podpisów na kartach po dokonaniu aktu głosowania tego nie zmieniło.

Drugi powód, wskazywany z ostrożności procesowej na wypadek uznania, że jednak naruszono zasadę tajności głosowania, to ten, że ewentualne uchybienie formalne zasadzie tajności głosowania nie miało ani nie mogło mieć wpływu na treść Uchwał. Gdyby nawet zorganizowano tajne głosowanie w inny sposób, np. poprzez wydanie w całości zanonimizowanych kart do głosowania, to Uchwały zostałyby podjęte w tej samej treści, wobec czego brak jest wystarczających przesłanek do stwierdzenia nieważności Uchwał na podstawie art. 425 k.s.h. (k. 73-78).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

(...)V. w E. (Holandia) prowadzi w Polsce działalność na rynku prywatnych usług medycznych poprzez spółki - m.in. (...) sp. z o.o. , Centrum Medyczne (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. oraz na rynku prywatnych usług diagnostyczno-laboratoryjnych - poprzez spółkę (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o.

(...) S.A. w W. prowadzi również działalność na rynku prywatnych usług medycznych, poprzez podmiot leczniczy (...) , specjalizujący się w leczeniu m.in. urazów sportowych, wykonywaniu zabiegów i operacji ortopedycznych.

(...)V. w E. jest akcjonariuszem spółki (...) S.A. z siedzibą w W. i posiada łącznie 580.000,- akcji imiennych na ogólną liczbę akcji 3.289.140,-, co daje 17,63% udziału w kapitale Spółki.

Współpraca obu spółek układała się korzystnie, a (...) S.A. otrzymywała wsparcie ze strony akcjonariusza (...)V., ponadto przedstawicielem (...)V. w E. w Radzie Nadzorczej (...) S.A. był M. Ł., który pełnił tę funkcję od września 2010 roku do dnia 20 grudnia 2013 roku.

Stosunki pomiędzy stronami uległy zmianie w październiku - listopadzie 2013 roku, kiedy ponad 80% akcji (...) S.A. znalazło się w rękach Grupy L. (...), będącej największym konkurentem Grupy M., na rynku prywatnych usług medycznych, w Polsce. W następstwie tego, w dniu 20 grudnia 2013 r. doszło do Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A., podczas którego (...)V. reprezentował S. D.. Zgromadzeniu przewodniczyła A. N. - będąca radcą prawnym w L. (...), a przebieg zgromadzenia został zaprotokołowany przez notariusza K. N. (1). Porządkiem obrad Zgromadzenia objętych było podjęcie 17 uchwał, z czego 10 wymagało głosowania tajnego, nie licząc uchwały o wyborze Przewodniczącego Zgromadzenia. Uchwałami, które wymagały tajności głosowania były uchwały: nr 1, nr

9, nr 10, nr 11, nr 12, nr 13, nr 14, nr 15, nr 16, nr 17 i nr 18 (akt notarialny z 20 grudnia 2013 r. repertorium nr A (...) – k. 30-54).

Przed głosowaniem uchwał, akcjonariuszom lub ich pełnomocnikom, rozdano karty do głosowania, które w górnej części miały umieszczoną ogólną liczbę głosów, przysługujących akcjonariuszowi. Nadto, Przewodnicząca Zgromadzenia, zarządziła aby przed oddaniem kart do głosowania, w celu policzenia głosów, każdy z głosujących umieścił tam swój podpis.

Przedstawiciel (...)V. na Zgromadzeniu, zapytał się - jak takie postępowanie ma się do tajności głosowania. Usłyszał wyjaśnienie Przewodniczącej Zgromadzenia, że służy to szybszemu podliczaniu głosów, a podpisy na kartach do głosowania, służą ich zabezpieczeniu „przed możliwymi zarzutami”. Protokołujący przebieg Zgromadzenia notariusz - potwierdził to (zeznanie świadka S. D. - k. 163-166).

Na dzień 20 grudnia 2013 r. akcjonariat (...) S.A. przedstawiał się następująco:

1) (...) spółka z o.o. posiadała łącznie 2.661.140 akcji imiennych (100.000 akcji serii (...), 505.000 akcji serii (...), 800.000 akcji serii (...), 431.140 akcji serii (...), 825.000 akcji serii (...)), dających łącznie 7.137.280 głosów na walnym zgromadzeniu (81,28% ogółu głosów);

2) (...)V. posiadała łącznie 580.000 akcji imiennych (145.000 akcji serii (...), 175.000 akcji serii (...) i 260.000 akcji serii (...)), dających łącznie 1.595.000 głosów na walnym zgromadzeniu (18,16% ogółu głosów);

3) H. G. posiadała łącznie 48.000 akcji imiennych (48.000 akcji serii (...)), dających łącznie 48.000 głosów na walnym zgromadzeniu (0,56% ogółu głosów)

(odpis księgi akcyjnej (...) k. 87).

Na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu reprezentowany był cały kapitał zakładowy (...) S.A.

Uchwałą nr 12 z dnia 20 grudnia 2013 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. odwołano M. Ł. ze składu Rady Nadzorczej. W głosowaniu tajnym uchwałą przyjęto przy: 7.185.280 głosach „za”; 1.595.000 głosów „przeciw” i o głosów „wstrzymujących się”.

Uchwałą nr 13 z dnia 20 grudnia 2013 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. powołano M. R. do składu Rady Nadzorczej. W głosowaniu tajnym uchwałą przyjęto przy: 7.185.280 głosach „za”; 1.595.000 głosów „przeciw” i o głosów „wstrzymujących się”.

Uchwałą nr 14 z dnia 20 grudnia 2013 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. powołano M. K. (2) do składu Rady Nadzorczej. W głosowaniu tajnym uchwałą przyjęto przy: 7.185.280 głosach „za”; 1.595.000 głosów „przeciw” i o głosów „wstrzymujących się”.

Uchwałą nr 15 z dnia 20 grudnia 2013 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. powołano T. W. do składu Rady Nadzorczej. W głosowaniu tajnym uchwałą przyjęto przy: 7.185.280 głosach „za”; 1.595.000 głosów „przeciw” i o głosów „wstrzymujących się”

Przedstawiciel (...)V. na Zgromadzeniu w dniu 20 grudnia 2014 roku podczas głosowania uchwał nr 1, nr 3, nr 7, nr 8, nr 12, nr 13, nr 14, nr 15, nr 16, nr 17, nr 18 i nr 19 głosował przeciw uchwałom i jego sprzeciw został zaprotokołowany (akt notarialny z 20 grudnia 2013 r. repertorium nr A (...) – k. 30-54).

Stan faktyczny sąd ustalili w oparciu o twierdzenia stron oraz dokumentów zgłoszonych przez strony oraz zeznania świadków: S. D. (k. 163-166, CD 00:03:26-00:21:00), K. N. (2) (k. 163-166, CD 00:21:25-00:35:50), A. N. (k. 163-166, CD 00:35:70-01:10:00).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powód wnosi o stwierdzenie nieważności uchwał nr 12, nr 13, nr 14 i nr 15 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 20 grudnia 2013 roku, jako sprzecznych z ustawą, gdyż podjętych z naruszeniem tajności głosowania. Jego zdaniem, już samo umieszczenie ogólnej ilości głosów na karcie do głosowania było naruszeniem ustawowego wymogu tajności głosowania. Dodatkowym argumentem za naruszeniem tajności głosowania było zobowiązanie akcjonariuszy aby podpisywali karty do głosowania.

Kodeks spółek handlowych nie wskazuje szczegółowych wytycznych w zakresie sposobu przeprowadzenia tajnego głosowania. To spółkom jest pozostawiona swoboda w zakresie wyboru środków technicznych przeprowadzenia głosowania tajnego. Dyrektyw dla sposobu przeprowadzone tajnego głosowania należy poszukiwać w wykładni art. 420 k.s.h. Przepis art. 420 § 2 stanowi, że „tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na walnym zgromadzeniu”. W doktrynie podnosi się, że tajne głosowanie ma służyć ochronie swobodnego wyrażenia stanowiska przez osobę do głosowania w sposób wolny od nacisków osób trzecich. Celem tajności głosowania jest uniemożliwienie głosującym ujawnienie sobie nawzajem sposobu głosowania i wyłączenie w ten sposób potencjalnego wpływu podjętej przez akcjonariusza decyzji w przedmiocie głosowania na sposób głosowania przez innych akcjonariuszy. Uczestnicy głosowania nie powinni bowiem wiedzieć w jaki sposób głosują inni w trakcie głosowania. Ocena realizacji zasady tajności głosowania powinna być dokonywana biorąc pod uwagę moment podjęcia decyzji i jej uzewnętrznienia w postaci zakreślenia karty do głosowania przez wskazanie głosowania „za”, „przeciw” uchwale albo „wstrzymania się” od głosu. Czynności niezwiązane z samym aktem głosowania, tj. oznaczenie kart do głosowania ilością głosów czy złożenie podpisów na karcie do głosowania nie mają znaczenia dla zachowania zasady tajności głosowania.

W niniejszej sprawie zasada tajności głosowania była zrealizowana na etapie aktu głosowania nad Uchwałami. Poszczególni akcjonariusze nie byli bowiem w stanie sprawdzić, jak głosują pozostali. Niemożliwe było również dostosowanie swojego aktu głosowania do innych posiadaczy akcji, bądź bezpośrednio wpłynięcie na treść danego aktu głosowania przez pozostałych. Złożenie podpisów na kartach do głosowania nastąpiło już po samym akcie głosowania i nie miało żadnego wpływu na swobodę podjęcia decyzji przez akcjonariuszy. Dodać należy, że skoro głosowanie było tajne na etapie podjęcia aktu woli oddania głosu przez akcjonariuszy to cel głosowania został zrealizowany. Nieistotne jest to, że już po głosowaniu pozostali akcjonariusze mogli się dowiedzieć z podpisanych kart do głosowania, jak dany akcjonariusz głosował. Przy akcjonariacie składającym się z trzech podmiotów, dla stwierdzenia jak każdy z akcjonariuszy głosował wystarczające było samo podliczenie głosów. Dla potwierdzenia tego sposobu interpretacji zakresu tajności głosowania nie bez znaczenia jest to, że A. M. już po akcie głosowania zgłosił sam do Protokołu, że głosował przeciwko Uchwałom oraz zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Tezę, że tajne głosowanie nie jest wartością samą w sobie a służyć ma jedynie zapewnieniu akcjonariuszom oddania głosu w sposób wolny od nacisków osób trzecich potwierdza treść art. 420 § 4 k.s.h. Przepis ten stanowi, że w sytuacji, gdy w walnym zgromadzeniu uczestniczy tylko jeden akcjonariusz nie zarządza się tajnego głosowania.

Niezależnie od argumentacji przedstawionej powyżej, wskazać należy, że nie ma podstaw do stwierdzenia nieważności uchwał też z innego powodu, a mianowicie takiego, że uchybienia – jeśliby je uznać za takowe – w postaci zamieszczenia na kartach do głosowania ogólnej liczby głosów przysługujących poszczególnym akcjonariuszom oraz zobowiązaniu głosujących do złożenia swoich podpisów na kartach po dokonaniu aktu głosowania, gdyż - zgodnie z zapatrywaniem utrwalonym w orzecznictwie - sama sprzeczność uchwały z przepisem proceduralnym nie prowadzi automatycznie do nieważności uchwały (wyroki SN z dnia 5 lipca 2007 r. III CSK 163/07; wyrok SN z dnia 10 marca 2005 r. III CK 477/04 i wyrok SN z dnia 16 lutego 2005 r, II CK 296/04). Powszechnie przyjmuje się, że dla uchwały obarczonej uchybieniem proceduralnym jej nieważność ma miejsce jedynie w przypadku wykazania, iż naruszenie to miało lub mogło mieć wpływ na treść uchwały albo wynik głosowania. W sprawie należy postawić pytanie, czy istniało prawdopodobieństwo, że gdyby przeprowadzono głosowanie w ten sposób, że na kartach do głosowania

nie zamieszczonoby ogólnej liczby głosów przysługujących poszczególnym akcjonariuszom oraz nie wymaganoby od głosujących by złożyli swoje podpisy na kartach po dokonaniu aktu głosowania, wynik głosowania byłby inny. Otóż z materiału dowodowego nic nie przemawia za tym by ten wynik głosowania mógłby być inny, bowiem układ akcjonariatu i wola głosujących „za” lub „przeciw” uchwałom nie zmieniłaby się. W żadnym przypadku powód, który dysponuje 18,16% głosów na walnym zgromadzeniu pozwanej, nie byłby w stanie przeważać nad głosami akcjonariusza większościowego, a przez to niemożliwym byłoby podjęcie uchwały o odmiennej treści lub niepodjęcie jej w ogóle. Z okoliczności sprawy wynika, że nawet w przypadku organizacji głosowania tajnego w inny sposób Uchwały zostałyby podjęte w tej samej treści.

Mając powyższe na względzie należało uznać, że nie zostały spełnione przesłanki stwierdzenia nieważności uchwał w oparciu o przepis art. 425 §1 w zw. z 420 §2 k.s.h., dlatego orzeczono jak w pkt I sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Powód przegrywa sprawę, wobec tego powinien zwrócić pozwanej koszty postępowania, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika i opłata od pełnomocnictwa.

Z/ (...) (...)

14.01.2015 r.